

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти**

«МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ»

Актуальні проблеми ветеринарної медицини

22-23 квітня 2025 року

**Біла Церква
2025**

УДК 001.895:338.43:378-053.6:636.09(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Шуст О.А., д-р. екон. наук, ректор.

Варченко О.М., д-р. екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Філіпова Л.М., канд. с.-г. наук.

Царенко Т.М., канд. вет. наук.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Козій Н.В., канд. вет. наук.

Славінська О.В., начальник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти. 22-23 квітня 2025 р. Білоцерківський НАУ. – 282 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

УДК: 636.4.09:616.995.132:614.4

МЕГЕЙ І.О., здобувач вищої освіти
Науковий керівник – **АНТІПОВ А.А.**, канд. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ПОШИРЕННЯ НЕМАТОДОЗІВ СВИНЕЙ

Дослідженнями встановлено, що нематодози свиней, а саме аскароз, трихуроз, езофагостомоз, стронгілоїдоз та метастронгілоз широко розповсюджені у приватних господарствах. Вони частіше зустрічаються у вигляді моно так і змішаному стані.

Ключові слова: аскариси, трихуриси, езофагостоми, стронгілоїдеси, метастронгіли.

Актуальність наряду досліджень. Свинарство – провідна галузь тваринництва, яка займається розведенням свиней з метою забезпечення населення високоенергетичним білковим продуктом харчування, а саме м'ясом. Світовий тваринницький сектор дуже динамічний. Сучасне свинарство, як його складова, характеризується інтенсивним розвитком, застосуванням передових енергозберігаючих технологій, зростанням виробничих потужностей, постійним підвищенням продуктивності тварин, що забезпечує стійке збільшення виробництва свинини. Пріоритет розвитку цієї галузі зберігається завдяки таким важливим біологічно-господарським особливостям свиней, як всеїдність, багатоплідність, економне використання кормів, придатність продукції забою для різноманітних кулінарних виробів повсякденного споживання та тривалого зберігання [1, с. 62].

Разом з тим, однією із умов успішного ведення свинарства є проведення превентивних ветеринарних заходів щодо інвазійних хвороб тварин. До таких хвороб належать і шлунково-кишкові гельмінтози свиней, які завдають значних економічних збитків, особливо внаслідок загибелі поросят, а також затримки їх росту і розвитку, зниження приростів. Переважно, гельмінтози у свиней, мають хронічний перебіг, без виражених клінічних ознак. Тому й лікувальні та профілактичні заходи у свиней не завжди проводяться.

Дослідження науковців-паразитологів України свідчать про широке поширення гельмінтозів у свиней, зокрема аскарозу, трихурошу, езофагостомозу, метастронгілозу у товарних господарствах [2, с. 174; 3, с. 332; 4, с. 235]. Щодо розповсюдження цих гельмінтів у приватних господарствах дуже обмежена.

Мета роботи – вивчити видовий склад та поширення нематодозів свиней в умовах приватних свинарських господарствах села Почуйки Попільнянського району Житомирської області.

Матеріал і методи досліджень. Роботу проводили з жовтня 2023 року по березень місяці 2025 року в умовах приватних господарств населеного пункту Почуйки Попільнянського району Житомирської області та в лабораторії кафедри паразитології та фармакології БНАУ.

Дослідження проводили на свинях порід Українська степова біла, дюрор, В'єтнамська вислобрюха, п'єтрен, миргородська, ландрас, велика біла віком від 2 місяців до 2 років. Із цією метою, у ранковий час, від кожної тварини індивідуально, відбирали свіжо-виділені фекалії в окремі пакети, на них маркували індивідуальний номер і дату взяття проби.

Проби фекалій досліджували комбінованим методом стандартизованим Г.О. Котельниковим та В.М. Хреновим із застосуванням насиченого розчину гранульованої аміачної селітри. Підрахунок яєць проводили у середньому в трьох краплинах флотаційного розчину. У процесі підрахунку яєць, вивчали їх морфологію. Основними показниками ураження свиней були екстенсивність та інтенсивність інвазії (ЕІ, ІІ).

Результати дослідження. З метою вивчення розповсюдження нематодозної інвазії

серед свинопоголів'я ми відібрали 250 проб фекалій від свиней різних вікових та виробничих груп. У результаті овоскопічних досліджень знайшли яйця:

- овальної форми, вкриті товстою шкаралупою, яка складалася з чотирьох оболонок. Зовнішня оболонка була крупногорбиста, а всередині були шари дроблення. Ця морфологічна будова була характерна для яєць аскарисів.

- овальної форми, сірого кольору, середнього розміру з гладенькою оболонкою, які містили шари дроблення. Ця морфологічна будова була характерна для яєць езофагостом.

- дрібні, сірого кольору, овальної форми, вкриті товстою оболонкою, зовнішній шар яких був дрібногорбистий. Всередині яйця містилась личинка. Ця морфологічна будова була характерна для яєць метастронгіл.

- дрібні, овальні, з тонкою гладенькою оболонкою, завтовшки до 0,06 і завширшки до 0,04 мм, всередині знаходилась личинка. Це були яйця стронгілоїдесів.

- бочкоподібної форми, з пробочками на полюсах, середніх розмірів, вкриті гладенькою товстою оболонкою, жовтого або коричневого кольору, незрілі. Ця морфологічна будова була характерна для яєць трихурисів.

За результатами копроовоскопічної діагностики свиней, нами було встановлено значне розповсюдження нематодозної інвазії серед свиней.

Рівень зараження свиней різних вікових та виробничих груп кишечними нематодозами наведен у таблиці.

Таблиця – Рівень зараження свиней різних вікових та виробничих груп кишечними нематодозами

Вікові та виробничі групи свиней	Всього досліджено проб	Уражено									
		аска-рисами		триху-рисами		езофагос-томами		стронгі-лоїдесами		метастрон-гілами	
		гол	%	гол	%	гол	%	гол	%	гол	%
Поросята до 2-х міс.	23	–	–	–	–	–	–	4	17,39	–	–
2–4 міс.	101	36	35,64	8	7,92	11	10,89	1	0,99	–	–
4–6 міс	105	17	16,19	3	2,86	31	29,52	–	–	3	2,85
Свино-матки	9	1	11,11	2	22,22	5	55,56	–	–	1	11,11
Кнурі-плідники	2	–	–	–	–	1	50,0	–	–	–	–
Всього	250	54	21,6	13	5,2	48	19,2	5	2,0	4	1,6

Так, із 250 досліджених тварин, гельмінтами було уражено 174 голови (ЕІ склала 69,60 %), а вільних від гельмінтів було 76 голів, що складало 30,4 %. У свиней було встановлено паразитування нематод, які відносяться до трьох підрядів, а саме: *Ascaridata*, *Strongylata*, *Trichurata* та *Rhabditata*.

Аскарисами було уражено 54 голови, що становило 21,6 %. Найбільш були уражені поросята віком від 2 до 4 місяців. Вільними від аскарисів були поросята до 2-х місяців, а також кнурі-плідники.

Езофагостомами було вражено 48 голів, що становило 19,2 %. Найбільш були вражені свиноматки та кнурі-плідники. Екстенсивність інвазії становила відповідно 55,56 та 50,0%. Вільними від езофагостом були також поросята до 2-х місяців.

Трихурозну інвазію відмічали у трьох вікових групах, а найбільш ураженими виявились свиноматки. Екстенсивність інвазії становила 22,22 %. Вцілому трихурисами було вражено 13 голів, що становило 5,2 %.

Досліджені свині найменш були уражені стронгілідесами та метастронгілами і екстенсивність інвазії коливалась від 2,0 до 1,6 %.

Нами було встановлено, що нематодозна інвазія травного каналу та органів дихання свиней в умовах приватних господарств перебігали як у складі мікстинвазій 139 голів (79,89 %), так і у вигляді моноінвазій 35 голів (20,11 %).

Висновки. 1. Приватні господарства села Почуйки Попельнянського району Житомирської області являються неблагополучними щодо аскарозної, трихуразної, езофагостомозної, стронгілідозної, метастронгілозної інвазії.

2. Аскарозну інвазію реєстрували у 54 голів свиней, що становило 21,6 %, езофагостомозну інвазію – у 48 голів (19,2 %), трихуразну інвазію відмічали у 13 голів (5,2 %). Екстенсивність інвазії стронгілідесами та метастронгілами була найменшою і коливалась від 2,0 до 1,6 %.

3. Нематодозна інвазія травного каналу та органів дихання свиней в умовах приватних господарств перебігали як у складі мікстинвазій 139 голів (79,89 %), так і у вигляді моноінвазій 35 голів (20,11 %).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Довгий Ю.Ю. Особливості епізоотології нематодозів свиней у зоні українського полісся. / Ю.Ю. Довгий, Д.В. Фещенко // Мир ветеринарії. – № 3 май-июнь 2012. – С. 62–63.
2. Антипов А. А. Епізоотологія метастронгілозної інвазії в Поліській і Лісостеповій зонах України, удосконалення схем дегельмінтизації свиней : дис. на здобуття наук. ступеня кандидата вет. наук : 03.00.18: захищена 14.03.2002 / Анатолій Анатолійович Антипов. – Біла Церква, 2001. – 174 с.
3. Пелень Р.А. Епізоотологічний моніторинг хвороб свиней в Україні / Ветеринарна біотехнологія. – 2012. – № 21. – С. 330–335.
4. Антипов А.А. Сравнительная эффективность некоторых антгельминтиков при смешанной нематодозной инвазии свиней / А.А. Антипов, С.И. Пономарь // Институт экспериментальной клинической ветеринарной медицины. Информационный бюллетень (1994 г.). – Харьков, 1995. – С.235.

УДК 636.09:616.995.132:.8:614.4

ПОПРАВКА В.А., здобувачка вищої освіти

Науковий керівник – **ГОНЧАРЕНКО В.П.,** канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЗАХОДИ БОРОТЬБИ З БАЙЛІСАСКАРОЗОМ ЄНОТІВ

Байлісаскароз широко розповсюджений серед єнотів, які знаходяться у Музеї живої природи флори і фауни Олександрія, військовому госпіталі, а також у окремих громадян. Антигельмінтик Альбендазол-250 показав високу ефективність за цієї інвазії.

Ключові слова: єнот, байліаскариди, яйця, фекалії, антигельмінтики.

Актуальність напряду досліджень. В останні роки, згідно літературних даних, реєструється збільшення кількості контактних зоопарків у містах різних країнах, у тому числі і в Україні. Сучасним громадянам, особливо дітям, існує потреба у тісному спілкуванні з тваринами, щоб полегшити міський стрес та задовольнити естетичні потреби. Перебуваючи в тісному контакті з мешканцями зоопарку, люди розширюють кругозір щодо видів домашніх та диких тварин та птиці, люди можуть годувати тварин тощо. У дітей такі можливості викликають багато позитивних емоцій. Однак у такому спілкуванні з тваринами є певні недоліки. Значною проблемою є можливість зараження людей зоонозами. Одним із небезпечних зоонозів є байлісаскароз єнотів [1, с. 198].

Байлісаскароз – це нематодозне захворювання, яке характеризується ураженням тонкого кишечника і проявляється схудненням, зниженням маси тіла і являється одним з найпоширеніших гельмінтів серед мешканців контактних зоопарків. У єнотів байлісаскароз частіше протікає без прояву клінічних симптомів, так як у дорослих тварин часто протікає у

клініки.....	178
Щербина Д.О., Чемеровський В.О. Профілактично-лікувальні заходи при захворюванні ратиць у ВРХ.....	180
Жабський М.О., Чемеровський В.О. Хірургічні методи лікування неоплазій у сук.....	181
Власюк А.В., Чемеровський В.О. Використання екстракортикального остеосинтезу за переломів кісток у котів.....	183
Джурін Б.С., Тодосюк Т.П. Лапароскопічна та класична овариогістероектомія у кішок та їх порівняльна оцінка.....	184
Бутенко А.І., Тодосюк Т.П. Порівняльна оцінка інтрамедулярного та екстракортикального методів остеосинтезу за фрактур кісток передпліччя у собак.....	186
Жегуліна В.В., Шевченко С.М. Динаміка біохімічних показників за різних методів остеосинтезу у собак.....	188
Калашник В.С., Шевченко С.М. Поширеність хірургічної патології дрібних тварин за матеріалами клініки «Vethelp» м. Кагарлик.....	190
Дідук Б.В., Рубленко М.В. Лікувальна ефективність колагенових мембран з цефтіофуrom за гнійно-некротичних виразок пальців у корів.....	192
Лізан К.Ю., Ільницький М.Г. Порівняння епідуральної люмбосакральної анестезії та комбінації регіональної блокади стегнового та сідничного нервів при тplo у собак.....	193
Черешнюк О.В., Ільницький М.Г. Порівняння оперативного та консервативного методів лікування хронічного гінгівостоматиту у котів.....	195
Токайчук О.А., Пересунько О.Д. Міозити у спортивних коней.....	196
Коржанов Д.Г., Сич О.Ю., Єрохіна О.М. Атопія у кішок: діагностика та лікування.....	197
Залізняк Д.А., Рубленко С.В. Поширеність остеоартрозу у собак.....	199
Мегей І.О., Антіпов А.А. Поширення нематодозів свиней.....	201
Поправка В.А., Гончаренко В.П. Заходи боротьби з байліскасарозом єнотів.....	203
Чорний Н.С., Шаганенко В.С. Ефективність пробіотиків «Неттопласт» в схемі профілактики еймеріозу курей.....	206
Лукаш В.О., Шаганенко В.С. Сучасні засоби профілактики дирофіляріозу в собак.....	207
Гонтаренко Т.В., Шаганенко Р.В. Поширення ктеноцефальозу в дрібних домашніх тварин.....	209
Шкурат О.О., Авраменко Н.В. Лікування та профілактика котів за блошиного алергічного дерматиту.....	210
Тимченко Д.А., Авраменко Н.В. Комплексне лікування телят за фасціольозу.....	211
Кальковець Д.І., Авраменко Н.В. Антибіотикорезистентність.....	213
Полішевська Н.А., Авраменко Н.В. Вплив кофеїну на тварин.....	215
Носач К.С., Авраменко Н.В. Алергія у собак та її раціональне лікування.....	217
Поліщук Д.А., Авраменко Н.В. Застосування антибіотиків макролідів у ветеринарній медицині.....	220
Гузь О.С., Роньшина Л.С., Авраменко Н.В. Фенамін у ветеринарній медицині.....	222
Кришин Я.В., Козій Н.В. Використання вінкрістину у собак і котів.....	224
Мироненко А.О., Козій Н.В. Отит у тварин: сучасний стан знань і виклики діагностики та лікування.....	225
Чернай Д.С., Рубленко С.В. Ефективність препарату на основі енрофлоксацину за лікування хірургічної інфекції у собак.....	227
Коваль Н.О., Царенко Т.М. Особливості епізоотології, діагностики та профілактики вірусного лейкозу котів.....	228
Романова Ю.І., Царенко Т.М. Організація антирабічних заходів районною державною лікарнею ветеринарної медицини.....	230
Якубчик А.С., Довгаль О.В. Профілактика інфекційних хвороб на свинокомплексі.....	233
Давиденко В.М., Довгаль О.В. Поширення інфекційної анемії котів у припортовому та прилеглих мікрорайонах м. Черкаси.....	235
Баранівський О.С., Довгаль О.В. Оптимізація програм вакцинації собак і котів у ветеринарній практиці на основі рекомендацій WSAVA 2024.....	236
Годлевська К.М., Білик С.А. Етіологічна роль <i>Esherichia coli</i> у виникненні маститу у	